

Gródek, 13 października 2020 roku

Stowarzyszenie na rzecz Praworządności w Szkołach „Stowarzyszenie Umarłych Statutów”

kontakt@umarlestatuty.pl

KRS: 0000830651

Znak sprawy: KT.01.01-VIII/2020

Sz. P. Urszula Bauer

Śląski Kurator Oświaty

Działając w imieniu Stowarzyszenia na rzecz Praworządności w Szkołach „Stowarzyszenie Umarłych Statutów”, na podstawie art. 241 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 256), działając w interesie publicznym, składam wniosek o:

- 1) przeprowadzenie w ramach sprawowanego na podstawie art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910, dalej jako p.o.) nadzoru pedagogicznego kontroli zgodności z prawem wskazanych w uzasadnieniu postanowień Statutu

**Szkoły Podstawowej nr 34 w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 6
w Zabrze, ul. Sikorskiego 74, 41-809 Zabrze (dalej: „Statut”),**

- 2) uchylenie na podstawie art. 114 ustawy – Prawo oświatowe niezgodnych z powszechnie obowiązującym prawem postanowień Statutu.

UZASADNIENIE

Kwestionowane postanowienie statutu: § 52 ust. 4 pkt 3

„[Rodzice zobowiązani są do:] naprawienia wszystkich szkód materialnych wyrządzonych przez dziecko, ewentualnie pokrycia kosztów naprawy.”

Zgodnie z art. 426 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1145 ze zm., dalej jako k.c.) małoletni, który nie ukończył lat trzynastu, nie ponosi odpowiedzialności za wyrządzoną szkodę. Ponadto art. 427 k.c. stanowi, iż „[k]to z mocy ustawy lub umowy jest zobowiązany do nadzoru nad osobą, której z powodu wieku albo stanu psychicznego lub cielesnego winy poczytać nie można, ten obowiązany jest do naprawienia szkody wyrządzonej przez tę osobę, [...]”. W czasie, kiedy szkoła sprawuje nadzór nad małoletnim można więc rozważać odpowiedzialność szkoły (organu prowadzącego), brak jest natomiast podstaw dla przyjęcia odpowiedzialności rodziców i obciążania ich za szkody wyrządzone przez dziecko.

Kwestionowane postanowienia statutu: § 59 ust. 1 i 2 oraz § 62 ust. 1 pkt 14

„Uczeń zobowiązany jest do dbania o schludny wygląd zewnętrzny oraz noszenia stosownego stroju, pamiętając że szkoła jest przede wszystkim miejscem nauki i pracy.”; „W szkole uczniów obowiązuje zakaz makijażu i malowania paznokci oraz umiar w rodzaju fryzury.”; „[Uczeń ma obowiązek przestrzegania postanowień zawartych w statucie szkoły i stosownych regulaminach, a w szczególności] zachowywania czystego i schludnego wyglądu”

Zgodnie z art. 99 pkt 3 p.o., w statucie obowiązki ucznia mogą być określone w zakresie „przestrzegania zasad ubierania się uczniów na terenie szkoły lub noszenia na terenie szkoły jednolitego stroju”. Pojęcia „ubierania się” nie można interpretować rozszerzającego i rozumieć pod nim również „wyglądu ucznia”, w tym „fryzury”, zwłaszcza że w uzasadnieniu do projektu ustawy Prawo oświatowe projektodawca wskazał, że: „W zapisie dotyczącym przestrzegania zasad ubierania się uczniów na terenie szkoły, zrezygnowano z wyrażenia dotyczącego dbania o schludny wygląd, kierując się zgłaszanym w tej kwestii przez uczniów, rodziców i nauczycieli wątpliwościami dotyczącymi zakresu pojęcia „schludny”, jako bardzo szeroko rozumiany i nieprecyzyjny.”¹ Jasno więc podkreślono, że statuty po wejście w życie Prawa oświatowego nie mogą już określać zasad wyglądu uczniów.

Kwestionowane postanowienie statutu: § 60 ust. 1

„Na terenie szkoły uczniów obowiązuje całkowity zakaz posiadania i korzystania z telefonów komórkowych oraz innego sprzętu elektronicznego: 1. uczeń pozostawia telefon i inne urządzenia w przyznanej mu szafce w szatni; 2. w przypadku wniesienia przez ucznia na teren szkoły telefonu komórkowego lub zabronionego urządzenia, są one konfiskowane i przechowywane w sejfie szkolnym w gabinecie dyrektora; 3. skonfiskowany uczniowi sprzęt elektroniczny może odebrać osobiście rodzic w godzinach pracy sekretariatu szkoły.”

Kwestionowane postanowienie Statutu może prowadzić do naruszenia przepisów Kodeksu cywilnego. Podkreślić należy, że szkoła nie ma uprawnień do rekwirowania przedmiotów będących w posiadaniu ucznia, nawet w przypadku naruszenia przez niego zasad ujętych w statucie. W sytuacji, gdy uczeń narusza zasady korzystania z telefonów na terenie szkoły, nauczyciel może skorzystać ze zgodnych z prawem powszechnie obowiązującym środków przewidzianych przez współczesne nauki pedagogiczne, a w ostateczności podjąć dążenia w kierunku nałożenia na danego ucznia kary przewidzianej w Statucie, o której mowa w art. 98 ust. 1 pkt 19 ustawy Prawo oświatowe.

Nie można również ograniczać prawa do odbioru z depozytu telefonu jedynie do podmiotów, jakimi są rodzice lub prawni opiekunowie. Szkoła musi uwzględniać, że

¹ Druk nr 1030, Rządowy projekt ustawy - Prawo oświatowe, s. 187, <http://orka.sejm.gov.pl/Druki8ka.nsf/0/A6845D3FAD39F983C125806C0063B16E/%24File/1030.pdf>, [dostęp: 14.09.2020 r.].

właścicielem sprzętu może być także uczeń lub inna osoba. Zgodnie z art. 22 k.c., jeżeli przedstawiciel ustawowy osoby ograniczonej w zdolności do czynności prawnych oddał jej określone przedmioty majątkowe do swobodnego użytku, osoba ta uzyskuje pełną zdolność w zakresie czynności prawnych, które tych przedmiotów dotyczą. Koresponduje to z art. 101 §2 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1359), zgodnie z którym zarząd sprawowany przez rodziców nie obejmuje zarobku dziecka ani przedmiotów oddanych mu do swobodnego użytku.

Kwestionowane postanowienie statutu: § 76 ust. 5 pkt 1 i ust. 8 pkt 1

„[Oceny cząstkowe z prac pisemnych, w których stosowana jest punktacja (np. testy, sprawdziany), wystawiane są zgodnie z obowiązującą w szkole skalą procentową:] stopień celujący – więcej niż 100%]”

„ocenę celującą otrzymuje uczeń, który: a) rozwiązuje problemy w sposób twórczy, samodzielnie rozwija własne uzdolnienia; b) korzysta z nowości technologii informacyjnej, potrafi kojarzyć i łączyć wiadomości z różnych dziedzin wiedzy, korzysta z wielu sposobów pracy; c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, reprezentuje szkołę w zawodach sportowych lub posiada inne porównywalne osiągnięcia;”

W myśl § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. 2019 poz. 373) stopień celujący jest najwyższą możliwą do uzyskania roczną oceną klasyfikacyjną. Słuszne jest zatem, aby ustalone kryteria oceny celującej były najbardziej wymagające. Wymagania te nie mogą jednak wykraczać poza podstawę programową bądź program nauczania, gdyż taka regulacja jest sprzeczna z art. 44b ust. 3 ustawy o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1327, dalej: „u.s.o”). Zgodnie z ustawowym unormowaniem, ucznia można oceniać tylko i wyłącznie w zakresie wiedzy i umiejętności określonych w podstawie programowej bądź programie nauczania. Wymagania na ocenę celującą nie mogą być tak skonstruowane, że wymaga się od ucznia opanowania materiału wykraczającego poza program nauczania. Statut szkoły nie może rozszerzać definicji oceniania osiągnięć edukacyjnych ucznia znajdującej się w u.s.o.

Wobec powyższego wniosek należy uznać za właściwie uzasadniony.

(—) ŁUKASZ KORZENIOWSKI

Prezes Zarządu

Pismo sporządził:

Arkadiusz Szolc